

1a Reunió de 2015 del Panel Públic Assessor de l'Associació Empresarial Química de Tarragona AEQT

10 de març de 2015

Seu de l'AEQT a Tarragona

Assistents:

Per part de l'AEQT:

- **Teresa Pallarès**, directora de l'AEQT.
- **Eva Canals**, membre del departament de Comunicació i Relacions Públiques de l'AEQT.
- **Xavier Ribera**, responsable de comunicació de l'AEQT.

Per part de Gabinet Ceres:

- **Mercè Chiapella**, facilitadora.
- **Miriam Veciana**, suport logístic.

Panelistes:

- **Francisco Garcia**: metge forense de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, professor associat de medicina Legal i toxicologia a la Universitat Rovira i Virgili i membre del PPA de Repsol.
- **Tere Ruana**: representa al sector de Mútues Accidents de treball i de RRHH. És membre de la junta directiva de l'Associació de la dones empresàries i Emprenedores de Tarragona i de l'Associació Internacional de Dones Emprenedores.
- **Joan Figueras**: resident al Morell, pagès, membre de la Cooperativa Agrícola Sant Isidre del Morell.
- **Liduvina Giralt**: mestre d'educació primària a l'escola Mossèn Bergadà de Constantí i membre del PPA de Repsol. Responsable a la Pobla de Mafumet de l'antena del coneixement de la URV i membre del PPA de Repsol.
- **Josep Ramón March**: veí de Vila-seca, jubilat de la banca i membre del panel de Bayer.
- **Helder Moya**: Periodista i llicenciat en Dret amb l'especial en dret ambiental, actualment exerceix en medis comunicació, responsable de comunicació externa de Terquimsa i membre del PPA de Dow.
- **Francesc Roig**: Professionalment es dedica a l'ensenyament. És el director de Càritas Diocesana a Tarragona, i entre d'altres, president del Centre d'Estudis Canongins

- **Josep Llop:** resident al la Canonja, és arquitecte i membre del consell consultiu de BASF.
- **Mª Pilar Guionet:** enginyera industrial, ha treballat en el sector educatiu com a professora de secundària a l'institut Pere Martell i professora a la Universitat Rovira i Virgili.
- **Anna Quadras,** treballa per l'Agència de Salut Pública de Catalunya i és tècnica de l'Observatori de Salut.

NOUS MEMBRES DEL PANEL:

- **Sergi Martín Arbós:** psicòleg, estudiant de màster comunicació estratègica, membre del consell estudiants de la URV i de la federació europea de consells d'estudiants.
- **Eduard Soler García de Oteyza:** enginyer agrònom, propietari i director de la consultoria Limonium i membre d'entitats conservacionistes.
- **Josep Ramon Tules:** Mecànic Naval Patró de pesca, jubilat. Ex-Vicepresident i col·laborador actiu de la Confraria de Pescadors, i Ex-President de la Federació Territorial de confraries de pescadors. President de l'Associació del Pas de la Presa de Jesús i vocal de la junta d'Agrupacions de la Setmana Santa de Tarragona. Membre fundador i actiu de la Colla castellera Xiquets dels Serrallo.

CONVIDATS A LA SESSIÓ:

- **Anna Cuadras,** treballa per l'Agència de Salut Pública de Catalunya i és tècnica de l'Observatori de Salut.
- **Enric Rovira,** Director de l'Observatori de Salut i Medi Ambient del Camp de Tarragona, metge epidemiòleg i membre del departament de salut, planificació sanitària.
- **Francesc Borrull,** Catedràtic del Departament de Química Analítica de la Facultat de Química de la URV.
- **M. Mercè Martínez,** representant de metges de la química i metgessa a l'empresa Dow

Excusen la seva assistència:

Per part de l'AEQT:

- **Marc Fargas,** membre de la Junta Directiva de l'AEQT i President de la Comissió de Comunicació.
- **Javier Sancho,** President de la Comissió de Medi Ambient.

Panelistes:

- **Rafel Campaña**, propietari de l'empresa Transportes Líquidos Campaña i vicepresident de la Federació de transport
- **Joan Fort**, mosso d'esquadra
- **Cristina Berrio**, representant de la federació de veïns

Nous membre del Panel:

- **Gorka Bertran**, entrenador esportiu i membre de la colla jove de Tarragona.
- **Genuvis del Rosario Cortecero**, Tècnic en laboratori de diagnòstic clínic. Tècnic en laboratori química. Auxiliar de farmàcia Actualment estudio química industrial.

L'ordre del dia de la sessió segueix els següents punts:

Part primera

1. Explicació de la mecànica dels Panels als nous panelistes

Part segona

1. Recepció dels assistents
2. Benvinguda a tots: breus presentacions
3. Exposició dels resultats de l'Estudi: Avaluació del risc per la salut per exposició a compostos orgànics volàtils i hidrocarburs aromàtics policíclics en l'atmosfera del Camp de Tarragona.
4. Debat al voltant de l'estudi
5. Espai per altres temes d'interès
6. Agraïments i cloenda de la sessió
7. Un petit refrigeri

Primera part (destinada als panelistes que s'incorporen)

Mercè Chiapella, com a facilitadora del Panel, fa una exposició dels objectius i la metodologia del Panel:

- Breu referència als antecedents dels panels, els quals es remunten als anys 80 i s'estenen als anys 90 arreu del món. A Tarragona existeixen avui 5 Panels: BASF 1995, BAYER 1997, DOW 1998, AEQT 2003 i Repsol 2013.

- Objectius del Panel Públic de l'AEQT, característiques que es reprenen dels resultats de la darrera sessió del Panel de 2013: panel propi, configuració social, ha de ser un pont de diàleg entre societat i empresa, instrument de trobada i comunicació entre la societat civil i el sector, òrgan assessor i consultor però no decisor, respon a l'interès d'AEQT d'establir compromisos estables en els territoris on es desenvolupen les activitats industrials del sector químic. I finalment amb la voluntat de comptar amb una major visualització del mateix.
- Constitució i configuració del Panel: passos seguits. Necessitat del relleu dels membres. Configuració i procedència geogràfica dels panelistes...
- S'exposen les responsabilitats de cada un dels grups membres del Panel:
  - o Panelistes: Assistir a les reunions del PPA. **Traslladar les seves inquietuds i les de la comunitat** envers l'activitat del sector. **Proposar nous temes** per a futures reunions. **Revisar** l'ordre del dia de les sessions. **Suggerir millores** per a les sessions i procediments. **Donar a conèixer el Panel** a altres membres de la comunitat.
  - o De l'AEQT: Assistir a les reunions. **Facilitar informació** sobre els **esdeveniments del sector**. **Motivar** als panelistes perquè **formulin preguntes** o **proposin temes**. **Respondre a les preguntes, facilitar la informació** que es demana. **Escoltar activament**. Mantenir una **actitud oberta i sincera** amb els membres del Panel.
  - o Del Moderador: Assegurar que les sessions siguin pràctiques. **Vetllar** pel compliment dels **objectius del PPA**. Facilitar les reunions, fomentant el treball dels seus membres. **Garantir** que tots els membres del PPA tinguin les mateixes **oportunitats de participar**. **Crear un ambient distès i agradable** que afavoreixi el diàleg entre els assistents. Elaborar una **acta** de les mateixes i fer-la accessible als membres del PPA. **Avaluar anualment** i proposar **millores** en el **procés**, les **temàtiques** i la **participació**. **Establir contacte telefònic amb els membres del Panel** per confirmar la seva assistència a les reunions i facilitar-los qualsevol informació addicional necessària.

Segona part (dirigida a tots els panelistes)

1.- En primer lloc, la Sr. Teresa Pallarès disculpa la presència de dos membres de l'AEQT, el president de la comissió de comunicació, en Marc Fargas, i el president de la comissió de medi ambient, en Javier Sancho; i dóna les gràcies a l'equip del

departament de salut i a la Mercè Martínez, com a representant dels metges de la indústria química.

2.- A continuació es fa incidència en el relleu que hi ha hagut enguany, fa una petita presentació dels Panels de la química a Tarragona (quins hi ha i quins objectius tenen) i proposa començar amb una ronda de presentació de tots els assistents a la sessió.

3.- Es dona pas als convidats a presentar els resultats de l'Estudi *Avaluació del risc per la salut per exposició a compostos orgànics volàtils i hidrocarburs aromàtics policíclics en l'atmosfera del Camp de Tarragona*.

La presentació s'estructura en els següents blocs:

- a. Aspectes claus a considerar (a càrrec del Sr. Enric Rovira)
- b. Introducció (a càrrec del Sr. Francesc Borrull)
- c. Objectius (a càrrec del Sr. Francesc Borrull)
- d. Plantejament de l'estudi (a càrrec del Sr. Francesc Borrull)
- e. Dades obtingudes (a càrrec del Sr. Francesc Borrull)
- f. Avaluació del risc (a càrrec del Sra. Anna Quadras)
- g. Conclusions (a càrrec del Sra. Anna Quadras)

a. Aspectes claus a considerar

En primer lloc es destaquen certes característiques de l'estudi que fan que sigui un estudi vàlid i de qualitat:

- Dels diferents vectors que es poden estudiar (aire, aigua i aliments) s'ha escollit l'aire perquè és el més desconegut i el que afecta més al territori.
- L'interès no està centrat en estudiar els efectes d'un gran núvol com el que es va donar en l'incident d'Igualada, sinó en estudiar els efectes de les exposicions cròniques, al llarg de molt de temps, ja que són les que tenen efectes més greus
- Hi ha un seguit de trets que avalen la qualitat de l'estudi:
  - o Alguns resultats de l'estudi han estat publicats en revistes a nivell internacional.
  - o S'han estudiat més contaminants dels que estan legislats i que són els contaminants típics d'una instal·lació industrial com la de Tarragona
  - o Els punts de mesura s'han instal·lat on viu la població per tal de veure el que s'està respirant realment

- S'han estudiat sèries llargues en el temps per aconseguir una estimació de l'exposició crònica de la població que resideix allà on estan els contaminants. Les mostres s'han pres durant sis mesos

S'agraeix la possibilitat de presentar aquest estudi al Panel de l'AEQT perquè considera que és important conèixer la qualitat de l'aire del Camp de Tarragona però que també és molt important que se'n fa amb aquesta informació. La realització de l'estudi s'ha de completar amb la comunicació del risc i la gestió d'aquest risc a la població.

b. Introducció

La problemàtica que s'ha plantejat en l'estudi ha estat la presència de contaminants com a conseqüència de la suma de dues activitats: el trànsit i l'activitat industrial (complex nord i sud petroquímic, port, empreses amb dipòsits, dos incineradores) present en el territori.

Existeixen diferents tipus de contaminants:

- Majoritaris, compostos emesos pel simple fet d'un procés de combustió.
- Minoritaris,
  - Regulats: tenen característiques cancirogèniques molt clares al llarg termini
  - No regulats: ja sigui perquè no són tan tòxics o per la despesa que suposa la seva determinació i mesura.

En aquest estudi s'ha treballat en els minoritaris, ja que en el cas dels majoritaris es poden fer pocs estudis perquè la Generalitat ja els monitoritzen i es pot fer un seguiment mitjançant la xarxa. Per tant, l'estudi s'ha centrat en dos dels contaminants minoritaris:

1. VOCs
2. PAHs

c. Objectius

L'objectiu de l'estudi és l'avaluació del risc per la salut per exposició als compostos orgànics volàtils (VOCs) i als hidrocarburs aromàtics policíclics (PAHs) en atmosferes del Camp de Tarragona.

S'avaluen 86 VOCs i 18 PAHs, considerats prioritaris pels seus possibles efectes sobre la salut, en nuclis de població propers a l'activitat industrial del Complex Químic de Tarragona entre maig i novembre de 2013 per a tots dos grups de contaminants.

Els punts de mostreig de VOCs són Constantí i Bonavista, i com a punt de control Parc de la Ciutat. Pel que fa als PAHs, els punts de mostreig són La Canonja i La Pobla de Mafumet.

Els resultats obtinguts s'avaluen des del punt de vista dels possibles efectes adversos per la salut, i es comparen amb valors obtinguts en estudis anteriors duts a terme per part de l'Observatori de Salut i Medi Ambient.

d. Plantejament de l'estudi

El primer a destacar és que al decidir la ubicació dels equips per realitzar les mostres s'ha de tenir en compte que hi ha els següents requeriments: instal·lacions amb protecció, disponibilitat de corrent elèctric, fàcil accessibilitat i representativitat de la zona.

En relació a les mostres de VOCs:

- Els mostrejos s'ha realitzat durant 6 mesos, en un període comprès entre maig i novembre del 2013, realitzant una presa de mostra de 24 hores de durada.
- Els mostrejos s'han realitzat a Constantí, Bonavista i el Parc de la Ciutat (Tarragona).
- Finalment, s'han recollit un total de 207 mostres: 90 mostres a Constantí entre el 4 de maig i el 5 de novembre de 2013, 91 mostres a Bonavista entre el 4 de maig i el 3 de novembre de 2013 i 26 mostres al Parc de la Ciutat entre el 4 de maig i el 29 d'octubre de 2013.

En relació a les mostres de PAHs:

- Els mostrejos de la campanya s'han realitzat durant 6 mesos, en un període comprès entre maig i novembre de 2013.
- Els mostrejos s'han realitzat a La Canonja (maig-juliol) i La Pobla de Mafumet (agost-octubre)

e. Dades obtingudes

En relació als VOCS:

- Els valors detectats són acceptables.
- Els valors detectats a Bonavista han estat lleugerament inferiors als de Constantí. Encara han estat més baixos al Parc de la ciutat.
- El compost més abundant en les estacions de Bonavista i Constantí és l'i-Pentà.

- S'han detectat compostos més característics d'una zona i compostos més característics de l'altre zona. Per tant, aquest compostos són compostos no derivats del trànsit, sinó que serien compostos procedents d'altres activitats.

En relació als PAHs:

- En la part gasosa hi ha més concentració que en compostos més pesats (que són inicialment els més tòxics), però els de la fase gas no s'han considerat en aquest estudi.
- Els compostos que mostren una concentració més elevada en tots els punts de mostreig són els compostos amb punts d'ebullició més baix.
- A la Pobla de Mafumet s'ha detectat més concentració que a la Canonja.
- A l'època estiu, que és la que es van agafar les mostres, part del benzoapirè està en la fase gasosa. (l'altre a la part particular).
- Els compostos que no són tan tòxics estan en més concentració. Per tant, al no considerar la part gasosa es pot perdre part d'informació.

f. Avaluació del risc

La metodologia d'avaluació del risc és una eina basada en conèixer les concentracions dels contaminants a que estem exposats, conèixer els efectes adversos relacionats amb la seva exposició, estimar el risc o probabilitat a desenvolupar aquests efectes, i per últim, avaluar els resultats trobats d'acord amb criteris o recomanacions establertes.

L'avaluació de risc s'ha dut a terme separant els efectes cancerígens dels no cancerígens.

- Efectes no cancerígens:
  - Per avaluar el risc es calcula la ràtio de risc per a cada compost i es considera que, individualment per a cada compost, no s'esperarien efectes adversos no cancerígens quan el valor de la ràtio HR és inferior o igual a 1.
  - Aquells compostos amb valors de ràtio compresos entre 0,1 i 1 es classifiquen com a compostos amb risc potencial, mentre que els compostos amb valors de ràtio inferiors a 0,1 tindrien una aportació al risc molt petita.
  - Per avaluar els efectes no cancerígens pel conjunt de VOCs en cada punt de mostreig, es calcula la ràtio global de risc
  - Les mitjanes no superen el llindar de referència excepte un compost concret (tricloroetà) a Constantí. Per tant, en general, no s'haurien d'esperar efectes adversos no cancerígens per la seva exposició.

- Globalment Constantí presenta més risc per efectes no cancerígens que Bonavista i Parc de la Ciutat
- Efectes cancerígens:
  - L'avaluació del risc es basa en estimar la probabilitat a desenvolupar càncer al llarg de tota la vida. Per això cal conèixer el risc per unitat d'exposició per a cada compost amb efectes cancerígens i la mitjana diària de concentració.
  - D'acord amb les recomanacions de les principals agències, valors de risc compresos entre 10^{-6} i 10^{-4} es consideren assumibles o acceptables, tot i que es recomana no superar el 10^{-5} .
  - A Constantí tots els compostos es troben com a mitjana, per sota del valor de 10^{-4} , considerat com a nivell de risc acceptable o assumible per cancerígens.
  - A Bonavista tots els compostos presenten una mitjana de risc a desenvolupar càncer baixa, per sota del valor recomanat de 10^{-5} i força per sota del valor considerat com acceptable o assumible (10^{-4}).
  - Constantí és el punt de mostreig que presenta un valor de risc més alt en comparació amb Bonavista i Parc de la Ciutat. Tot i així, els tres punts presenten valors per sota del valor de 10^{-4} , considerat acceptable.

g. Conclusions

Les principals conclusions de l'estudi han estat:

- S'han quantificat 48 COVs dels 86 compostos determinats a Constantí, Bonavista i Parc de la Ciutat. La mitjana de concentració total ha estat més alta a Constantí que a Bonavista i Parc de la Ciutat (41 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, respectivament).
- Bonavista i Parc de la Ciutat presenten un risc baix per efectes no cancerígens, tant per l'exposició individual a cadascun dels VOCs com per l'exposició global en el seu conjunt. Com a valor promig no s'ha superat en cap cas el valor de referència a partir del qual es començarien a desenvolupar els efectes no cancerígens.
- Pel que fa als efectes adversos cancerígens, Constantí és el punt de mostreig que presenta un valor de risc més alt en comparació amb Bonavista i Parc de la Ciutat, tot i així, els tres punts presenten valors de risc per sota del valor de 10^{-4} , considerat acceptable.
- En conjunt els valors de risc a desenvolupar càncer són més baixos que els estimats en estudis anteriors a Puigdelví i Vila-seca o fins i tot a Bonavista.

- Com a conclusió final és pot dir que tant els VOCs com els PAHs es troben dins de valors acceptables pel que fa al risc, però no negligibles. Destaquen els màxims trobats del 1,1,2-tricloretà (Constantí, Bonavista i P.Ciutat), 2-nitropropà (Constantí) i 1,2-dicloretà (Constantí i Bonavista) que tot i tenir poca influència en el risc crònic no són recomanables. Els resultats mostren que altres contaminants a més dels contaminants legislatos contribueixen al risc per la salut en el nostre territori i cal tenir-los presents.
- Les concentracions dels contaminants estudiats sovint varien en funció del període mostrejat, a causa de variacions en les emissions, i també a causa de la influència de les variables meteorològiques. És per aquest motiu que la informació continuada en el temps permet veure evolucions i extreure conclusions més representatives sobre quin és el risc real per la salut.

4.- Finalitzada la presentació s'obre una ronda de preguntes i comentaris entre els assistents. El debat s'articula al voltant dels següents temes:

► **Es demana que s'aprofundeixi en les dades presentades que fan referència al risc de Vila-seca i quins són els motius pels quals a Vila-seca les dades són les més elevades de totes les analitzades, pregunta si pot ser degut a que els mostratges s'hagin pres molt a prop de l'autopista.**

Des de l'Observatori s'explica que els resultats de Vila-seca indiquen el risc que hi havia Vila-seca durant el període de mostratge (agost-desembre) superava el 10⁻⁴. Per tant, part de la justificació de la diferència entre Vila-seca i la resta de municipis estudiats podria venir pel període en el que es va fer, l'estudi ja que a Vila-seca (no objecte del present estudi) es va fer en una època més d'hivern on els valors són una mica més alts; no obstant, la diferència és massa elevada com per considerar que tota la diferència ha estat deguda a l'estacionalitat.

En relació a la ubicació on s'han fet els mostratges, s'aclareix que la ubicació a Vila-seca ha estat la cabina de la xarxa de la Generalitat que hi ha a l'estació de Renfe.

► **Es destaca el que s'hagin avaluat contaminants més enllà dels que estan regulats perquè és important també tenir-los en compte però considera que en una zona amb un clima tan variable s'hauria d'haver analitzat com ha estat la meteorologia durant l'època de mostreig. Es pregunta si s'ha analitzat i si s'ha treballat aquest efecte derivat de la meteorologia.**

Des de l'Observatori s'explica que és una variable que es va tenir en compte en la fase de disseny i que s'ha intentat que el període de mostreig sigui el més ampli possible.

En aquest estudi no va haver mostres durant l'hivern, que permetessin incloure les variabilitats intrínseques del temps, per les limitacions i complicacions que van tenir al fer l'estudi. Però sí s'indica explícitament que en el cas dels hidrocarburs no es van mostrejar els dies de pluja.

No s'ha treballat amb modelització, tot i que són conscients que és una eina que s'utilitza molt en els estudis, perquè prefereixen invertir en mostres més que en modelitzar.

► **Es demana a la Sr. M. Mercè Martínez que expliqui la seva òptica com a metgessa.**

La Sr. Martínez explica que ells com a metges de la pròpia indústria tenen mesures més acurades donat que actuen en moments concrets en aquells casos de persones on l'exposició als contaminant ha estat elevada. Per tant, l'estimació mèdica que fan és més exacte i momentània.

Destaca que en les mostres biològiques que han pres a les persones exposades mai s'han trobat que una persona hagi absorbit el contaminant (benzè) i hagi estat exposat a un grau elevat de benzè.

► **Es comenta que la comparativa està molt bé i veure que millorem també però que a la població no li interessa tant el que va passar fa uns anys, sinó que el que interessa són els nivells detectats en les mostres actuals i quin és el risc actual, l'immediat.**

► **En la mateixa línia, es pregunta si s'ha fet una comparativa de l'evolució d'aquests paràmetres amb l'evolució de les malalties cancerígenes en aquestes poblacions de l'entorn de Tarragona, per poder contrastar l'evolució dels dos indicadors en el territori.**

Des de l'Observatori s'explica que hi ha un registre de càncers a la província de Tarragona des de 1980, però que ells han volgut anar més enllà i analitzar la incidència de càncer a la comarca del Tarragonès perquè és el territori més petit que poden analitzar ja que al baixar a tipus de càncers concrets o característiques sociodemogràfiques de les persones (sexe, edat, etc.) es troben amb un nombre molt petit de casos.

Actualment el que tenen pendent i han demanat al registre és fer un anàlisi desagregada per municipis.

No obstant, s'aclareix que l'anàlisi de la incidència de càncer no dirà mai quin és l'origen d'aquests càncers.

Des de l'AEQT es formula la pregunta de si la percepció que tenen els panelistes és que en aquesta zona s'està més exposat a contaminants que en la resta d'Espanya i, si és així, si això es tradueix en més malalties de càncer i malalties relacionades amb l'aparell respiratori que en la resta de zones.

► **En pregunta també si la reducció de contaminació podria venir perquè les empreses actualment prenen més mesures de les que es prenen abans i per una reducció de la producció en els darrers anys.**

La Sr. Martínez (metgessa de la química) indica que les empreses sí estan augmentant les mesures en aquest sentit i, per tant, pot ser una causa de la reducció de contaminants però puntualitza que la reducció de la producció no afecta en aquest sentit.

Des de l'AEQT s'informa que ja fa un temps que les empreses estan invertint en millores i noves tecnologies (aproximadament uns 200 milions d'euros a l'any) que permeten reduir les emissions i millorar aquests paràmetres. Així, la reducció dels paràmetres es deu tant a les millores que s'apliquen a les empreses com al major control existent (actualment es controlen aspectes que abans no es controlaven). A més, es destaca que estudis d'aquests tipus permeten tenir referències per establir les línies en les que cal continuar treballant.

► **Es felicita als ponents per la manera d'exposar l'estudi i fer-ho comprensiu. A més, se'ls demana que expliquin a que creuen que es deuen els valors de tricoloretà a Constantí i es pregunta si s'han realitzat estudis similars en poblacions grans com Barcelona o Madrid o en zones purament rurals i si s'han fet comparatives de les dades.**

Des de l'Observatori s'explica que hi ha altres estudis però que no són tan exhaustius com aquest perquè només estudien els contaminants regulats.

Pel que fa a la comparativa per zones, comenten que a nivell de contaminants estem per sobre que en les zones rurals, com els Pirineus, i consideren que no estem en pitjor situació que a Barcelona però que no hi ha cap estudi amb el que es puguin comparar les dades.

També s'explica que la meteorologia del Camp de Tarragona també afavoreix a que els valors de contaminants existents a la zona siguin més baixos del que potser ens esperàriem.

► **Es pregunta si aquest estudi ja s'ha presentat públicament als mitjans de comunicació o si l'AEQT ha treballat per traslladar-los a la societat. Fent un incís i aclarint que avui l'explicació ha estat entenedora, però que es tracta d'un estudi dens i que en moltes ocasions costa diferenciar de què s'està parlant en cada moment, per tant, considera que si s'arriba a presentar públicament cal anar en compte per evitar que encara generi més dubtes i confusió.**

També es comenta que aquestes estudis mesuren els nivells de contaminants mitjans als que la població està exposada i absorbeix per la respiració, així que si tenim en compte que fa uns anys aquests nivells eren més alts i que la població ha tingut contacte continuat durant un període llarg de temps potser seria necessari realitzar un estudi epidemiològic per veure aquest efecte.

Des de l'Observatori es comenta que no es pot anar més enrere de començament dels anys 90 que és el moment en que es van començar a prendre aquestes mesures. Per altra banda, en relació als estudis per fer estimacions de l'exposició de la població als contaminants, significaria fer estudis de biomarcadors, veure derivats del benzè acumulats en sang, i això ja es un altre tipus d'estudi.

► **Es pregunta si un estudi tan exhaustiu com el que s'ha realitzat és puntual, si es preveu repetir-lo**

Des de l'Observatori es confirma que la seva intenció es continuar-ho fent i monitoritzar periòdicament aquesta família de contaminants, tot i que no saben si serà possible realitzar-ho anualment.

Durant el 2014 si que s'ha realitzat i ja s'ha finalitzat la fase de mostreig, s'ha fet un mostratge durant 10 mesos, però encara no saben si durant el 2015 també es podrà realitzar.

► Des de l'AEQT s'aclareix que aquests no és un estudi de l'AEQT, però que el consideren molt necessari i interessant i han volgut presentar-lo en el Panel.

Tot i que actualment no es realitzen aquest estudis de de l'AEQT, l'associació està preocupada per la salut i, sobre tot, per la percepció que es té de la salut i de cara al futur ha de posicionar-se per veure com es pot fer que aquests estudis es puguin continuar realitzant. Destacant que no es tracta d'un posicionament econòmic, sinó d'algun altre tipus, per evitar que es pensi que els resultats no són reals o esbiaixats.

En aquest sentit es planteja als panelistes la seva percepció envers la idea que tenen sobre el nombre de càncers de la província de Tarragona en comparació als que es donen a la resta de províncies espanyoles, tenint en compte que segons dades reals el nombre de càncers a la província de Tarragona es situa per sota de la mitjana espanyola i es troba entre les darreres 15 províncies del ranking.

Des de l'observatori es puntualitza que no s'hauria d'analitzar tota la província de Tarragona en el seu conjunt perquè les 10 comarques que la componen tenen característiques i peculiaritats molt diferents; que és molt millor analitzar per zones més reduïdes i, fins i tot, per municipis.

Entre els panelistes es té la sensació que la diferència entre la percepció de la població i la realitat ve per una banda perquè la realitat és polièdrica, hi ha moltes realitats, i per l'altre, perquè la gent del carrer pensa que aquesta zona és cancerígena. Per tant, consideren que el que s'hauria de fer és intentar veure quins són els vectors que porten a la població a tenir aquesta percepció, que són la vista (contaminació lumínica) i l'olfacte (contaminació olorífica), i treballar per intentar canviar lleugerament aquesta percepció.

En el mateix sentit, es considera que s'ha de treballar per canviar aquesta percepció i que això es pot fer aportant dades i fent difusió d'estudis com aquest, i s'anima a l'AEQT a que realitzi o impulsi la realització d'estudis d'aquests tipus i que no es tiri enrere pel fet que la població pensarà que es fan per buscar dades favorables.

► Es comenta que es cert que cada cop hi ha més normativa i que aquesta és més estricta, però que es tracta d'una normativa que sanciona o grava amb impostos aquelles empreses que no estan complint-la quan no hauria de ser així. Es considera que la normativa hauria d'anar en la línia de prohibir i vetar que certes partícules contaminants vagin a l'aire en uns determinats grau, perquè si són partícules dolentes

ho són per tothom i el que no es pot fer és que si pagues pots fer aquests tipus d'emissions però si no pagues no pots fer-les.

Des de l'AEQT s'explica que la proposta de l'AEQT al parlament va ser favorable a que es gravin les emissions però que fossin taxes que compensessin la no contaminació i no que gravessin la contaminació, com es fa actualment. Concretament, van proposar que les empreses que no emetin contaminació tinguin una rebaixa en les taxes i aquests diners que deixen de pagar es puguin invertir en millores en la pròpia indústria. També es comenta que en aquest moment estan en el paràmetre del Horizonte 2020, del que emanen normatives a nivell europeu que el que fan és anar prenent mostres a tots els països amb l'objectiu d'estandarditzar totes les mesures que puguin afectar a diferents medis a tots els països. En aquest sentit, també s'explica que hi ha una gran discussió a nivell internacional (zones que toquen a mar i a rius) en relació als paràmetres de l'aigua.

► **En aquesta línia, un panelista proposa que per properes sessions es pugui tractar la contaminació al mar; que es parli dels efectes de la indústria en el mar i en la costa, com estava abans i com està ara.**

Un cop es dona per tancat el debat la facilitadora del Panel planteja un repte al assistents: com consideren que des del panel es podria ajudar a que les dades d'aquests estudis puguin sortir a la llum pública i siguin comprensibles per la població per tal que la gent pugui conèixer els resultats i, d'aquesta manera, reduir la percepció negativa de la població.

5.- Finalment, des de l'AEQT es pregunta si la percepció que es té envers la indústria química després de conèixer els resultats de l'estudi ha empitjorat o ha millorat.

Davant aquesta pregunta, es manifesten diverses opinions:

- No tenen del tot clar si ha empitjorat la seva percepció però afirmen que abans de la sessió estaven més tranquils que ara
- No tenen del tot clar si ha empitjorat la seva percepció però afirmen que com a mínim estan més situats
- Es considera que els resultats d'un estudi com aquest no és el que farà canviar la seva percepció ni la de la població. Es torna a incidir en que el més pot

afectar a canviar percepció és percepció sensorial (vista i olfacte) i no tant la informació intel·lectual.

- Independentment de si els resultats d'un estudi d'aquestes característiques modifiquen o no la percepció envers els efectes de la indústria, el que s'afirma és que una indústria oberta i transparent que informi a la societat comporta una millor relació amb aquesta.

6.- Cloenda. Es convida als panelistes a gaudir del refrigeri i se'ls facilita la següent informació:

- En la propera sessió del PPA es facilitarà una llista amb tots els panelistes actuals (indicant els nous i aquells que s'han donat de baixa) i el seu contacte
- En la propera sessió del PPA es parlarà de la plataforma Web i Intranet.
- Aquest any es realitzarà una trobada més (de 3 es passa a 4)
- Les dates de les properes sessions: 10 de juny, 29 de setembre i 24 de novembre.

Mercè Chiapella Micó

Facilitadora

Tarragona, 10 de març de 2015

